

Dowód z rodzinnego wywiadu środowiskowego stanowi swoiste postępowanie dowodowe, prowadzone z udziałem strony, świadków, oględzin miejsca pobytu strony, ewentualnie treści dokumentów urzędowych i prywatnych. W trakcie przeprowadzania tego dowodu strona może zgłosić pracownikowi socjalnemu potrzeby i oczekiwania, a zgodnie z zasadą czynnego udziału ma również prawo zaznajomić się z całym materiałem dowodowym zebrany na jego podstawie. Tak wynika z wyroku NSA z 24 maja 2017 r. (sygn. I OSK 1113/16).

Niemożliwość przeprowadzenia wywiadu uniemożliwia organowi dokonanie oceny rzeczywistej sytuacji majątkowej, rodzinnej i bytowej osoby ubiegającej się o świadczenie. Ta obligatoryjna forma postępowania wyjaśniającego wymaga od strony szczególnej aktywności, bowiem z uwagi na charakter ustaleń odnoszących się do sfery ściśle osobistej, nie można jej zastąpić innymi środkami dowodowymi. Sąd orzekający w sprawie powołał się na wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 19 kwietnia 2011 r., sygn. akt I OSK 60/11; 19 maja 2011 r., sygn. akt I OSK 204/11; 27 maja 2014 r., sygn. akt I OSK 583/13 (wszystkie opublikowane w CBOSA).

W rozpatrywanej sprawie, z uwagi na powzięcie przez organ informacji o możliwości niesprawowania przez skarżącego opieki nad matką, a w związku z tym brakiem podstaw do dalszego pobierania przyznanego mu z tego tytułu specjalnego zasiłku opiekuńczego, przeprowadzono aktualizację wywiadu środowiskowego. Próby wcześniejszego skontaktowania się pracownika socjalnego ze skarżącym w jego miejscu zamieszkania w celu przeprowadzenia tego dowodu nie powiodły się, bowiem odmówił on przeprowadzenia wywiadu i złożenia stosownych oświadczeń. Był wówczas pod wpływem alkoholu oraz zachowywał się w stosunku do pracownika socjalnego agresywnie i wulgarnie. Z tych względów, wywiad ten został przeprowadzony bez jego udziału. Na jego podstawie bezspornie ustalono, że skarżący zaprzestał sprawowania opieki nad matką, głównie z powodu swoich problemów z nadużywaniem alkoholu. Ustalono także, że opiekę tę faktycznie sprawuje jego brat, na którego konto wpływa także przyznany skarżącemu specjalny zasiłek opiekuńczy.

Źródło: [CBOSA](#)